

ביקורת מעקב

שבילים ופסים ירוקים – דו"ח מבקר העירייה מס' 19

1. להלן ממצאי הביקורת כפי שהופיעו בדו"ח השנתי מס' 19 של מבקר העירייה :

"פיתוח שבילים ופסים ירוקים שבין בתי המגורים בעיר נעשה על ידי קבלני הבניין כתנאי לקבלת טופס גמר ביצוע מאגף ההנדסה. מתוך סיורים של הביקורת נמצא שעקב תחזוקה שוטפת לקוייה היו פסים ירוקים אשר נהרסו זמן קצר לאחר מסירתם לעירייה. הסיבות לכך היו :

א. השבילים והפסים הירוקים הנמסרים לעירייה מועברים לרשותה באמצעות תהליכי הפקעה ורישום של מחלקת הנכסים מבלי שהמחלקה לגנים ונוף מודעת שמקומות אלה הועברו לבעלות העירייה.

ב. קיים חוסר שיתוף פעולה בין אגף הנדסה - מחלקת הנכסים והמחלקה לגנים ונוף בכל הקשור לשטחים ירוקים שהופקעו והועברו לרשות ולטיפול העירייה.

ג. במחלקת הנכסים קיים קובץ ממוחשב שממנו ניתן לקבל את מיקום כל השצ"פים בעיר, אך הדבר לא היה ברשות מחלקת גנים ונוף.

ד. בתקציב המחלקה ונוף אין כל איזכור לסעיף המיועד לטיפול בשבילים ובפסים הירוקים, ממילא נושא זה גם לא מופיע בתכנית העבודה השנתית של המחלקה, מכאן שבעצם נותנים עדיפות מישנית לטיפול בפסים הירוקים ובשבילים שבין הבתים או ניתן לומר שעקב חוסר תקציב מזניחים את הטיפול בשצ"פים אלה.

ה. חוסר שיתוף הפעולה בין מחלקת גנים ונוף לבין אגף איכות הסביבה גורם אף הוא, לכך שאגף האיכות הסביבה אינו לוקח בחשבון בתכנית עבודתו השנתית ובתקציבו את ניקיון השבילים שלאורך השטחים הירוקים".

2. לאור הממצאים לעיל סיכמה הביקורת והמליצה כלהלן :

"המצב הקיים לגבי השבילים והפסים הירוקים מחייב נקיטת אמצעים דחופים וגמרצים.

◆ יש צורך בשיתוף ובתאום פעולה ובתיאום פעולות בין המחלקה לגנים ונוף והמחלקה לאיכות הסביבה. מומלץ לשקול הקמת צוותים משותפים, אשר יפקדו על אזורים מוגדרים בעיר ותפקידם יהיה התחזוקה, הטיפול והניקיון של השבילים והפסים הירוקים בכל איזור ואיזור על פי תכנון מראש ומבוקר על ידי שתי המחלקות.

◆ המחלקה לגינון ונוף, ביחד עם מחלקת הנכסים, תדאג לעדכון רשימות המקומות בהם קיימים שבילים ופסים ירוקים ובכך ישתפר הפיקוח במקומות אלה.

◆ הנהלת האגף לשיפור פני העיר, יחד עם מנכ"ל העירייה ובשיתוף המחלקה לאיכות הסביבה תבדוק אפשרות תכנון ותקצוב הפעולות הדרושות לתחזוקה שוטפת ונאותה של השבילים והפסים הירוקים.

◆ מומלץ לבדוק אפשרות מתן סמכויות לפקחי הגינון בכל הקשור לאכיפת חוקי העזר העירוניים".

3. מעקב

ביקורת המעקב העלתה :

א. מאז סיום הביקורת ועד היום מחלקת גנים ונוף החלה להעסיק קבלני גינון במקום גננים עובדי עירייה. הסדר זה אינו כולל את השבילים והפסים הירוקים אלא את הגנים הציבוריים בלבד. יחד עם זאת יש לציין כי השבילים והפסים הירוקים נראים פחות מוזנחים מבחינת הגינון בעוד שרמת הניקיון בהם עדיין מצריכה שיפור. שיתוף הפעולה הקיים בין מחלקת גנים ונוף לאגף איכות הסביבה קיים אך ורק ברמת הודעות ודיווחים כאשר עדיין ישנה חלוקה מוחלטת בין עבודת הגינון לבין עבודת הניקיון ועדיין לא הוקמו צוותים משותפים של שתי היחידות לטיפול יסודי בשבילים ובפסים הירוקים כפי שהמליצה הביקורת בדו"ח האמור.

ב. כל מערכות הגינון וממילא השבילים והפסים הירוקים שהפקעתם - ורישומם הושלמו מופיעים היום במערכת ה - GIS, בנוסף, מנהל

מחלקת גנים ונוף מקבל תוכניות הבניין ממחלקת ההנדסה ומודע לאותם המקרים בהם קיים שטח להפקעה שאמור להפוך לשצ"פ ירוק. להבדיל מהעבר כאשר הקבלנים היו מחייבים לפתח גם השטחים הציבוריים שהופקעו מבניינים, כיום, העירייה לקחה על עצמה את הפיתוח של שטחים אלה. בשנים האחרונות עקב מגבלות תקציב וקשיים כספיים של העירייה הנושא אינו מטופל כראוי והרבה שטחים שהופקעו לצורך שצפ"ים ירוקים, עומדים מוזנחים ולא מפותחים. יוצא אפוא, למרות שהוקמו הכלים המתאימים לשיתוף פעולה בין היחידות השונות, חסרים האמצעים לביצוע.

ג. הביקורת העלתה כי ככל הנראה, עקב התנגדות מנהל האגף לאיכות הסביבה ומנהלת הפיקוח העירוני, לא יושמה המלצת הביקורת בדבר מתן סמכויות לפקחי הגינון בכל הקשור לאכיפת חוקי העזר העירוניים.

ד. באופן כללי, הביקורת מבקשת לציין כי עם המעבר לקבלני גינון מועסקים כיום 4 קבלנים (המפעילים כל אחד בנפרד 9 - 8 עובדים) והם מטפלים בכ - 600 דונם שטחים מגוננים בעיר. לעומת זאת, ישנם 22 עובדי עירייה, לא כולל 4 עובדי משרד ומנהלי אזורים המתחזקים 150 דונם בלבד באותה עלות של העסקת ארבעת הקבלנים המתחזקים 600 דונם כאמור.